

Ateriapalvelumaksut 1.1.2024 lukien

6390/02.03.00.00/2023

Aluehallitus 31.08.2023 § 168

Lisätiedot	Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen ilkka.naukkarinen@siunsote.fi Puh. 013 330 4503
Päätösehdotus	Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi: Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että 1. sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista perittävät ateriapalvelumaksut 1.1.2024 lukien hyväksytään liitteen mukaisesti, ja ne lisätään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuhinnastoon 1.1.2024 lukien 2. hallintojohtaja valtuutetaan tekemään asiakasmaksuasiakirjaan mahdolliset teknisuonteiset tai vähäiset lakisääteisyydestä johtuvat korjaukset.
Päätös	Hyväksyttiin.
Selostus	Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista säädetään asiakasmaksulaissa (734/1992) ja asiakasmaksuasetuksessa (912/1992). Asiakasmaksulain (734/1992; jäljempänä asiakasmaksulaki) 1 §:n mukaisesti hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouksista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä, jollei lailla toisin säädetä. Asiakasmaksulain 2 §:n mukaan palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Laki ja asetus määrittelevät yleensä maksujen enimmäismäärät, joista hyvinvointialue voi poiketa vain alaspäin. Palveluista, joiden maksuista tai maksuttomuudesta ei ole säädetty erikseen laissa tai asetuksessa, voidaan periä hyvinvointialueen päättämä maksu, joka saa olla enintään palvelun tuottamisesta hyvinvointialueelle aiheutuvien kustannusten suuruinen. Laissa hyvinvointialueesta (611/2021) 22 §:ssä säädetään, että aluevaltuusto päättää palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista sekä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvista palveluista perittävistä asiakasmaksuista. Ateriapalveluista asiakkailta perittävien maksujen enimmäiseuromäärää ei säädetä lainsäädännössä muutoin, kuin että palvelun tuottamisesta aiheutuva kustannus ei saa ylittyä. Ateriapalvelujen tuottamisesta aiheutuvat kustannukset on tarkistettu v. 2023 heinäkuussa sisältäen omasta ja ostopalvelusta aiheutuvat kustannukset.

Kustannusten tarkistamisesta johtuen, vuonna 2023 voimassa oleviin ateriamaksuihin on tehty liitteen mukaiset korotusesitykset 1.1.2024 lukien. Kaikista päivän aterioista esitetään ateriapalvelumaksuksi 1.1.2024 lukien 19,55 €/päivä, lounaan ja jälkiruoan maksuksi esitetään 7,80 €, päivällisen maksuksi esitetään 6,05 €, välipalan maksuksi esitetään 2,65 € ja aamu-/iltapalan maksuksi esitetään 3,40 €/kpl. Kotiin kuljetettavasta ateriapalvelusta esitetään maksuksi 9,70 € (sisältäen kuljetuksen).

Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon asiakkaiden ylläpidosta perittäviä ateriamaksuja esitetään nostettavaksi 1.1.2024 lukien samaan tasoon muiden asiakkaiden ateriamaksujen kanssa, koska palvelujen tuottamisesta aiheutuva kustannus on sama kaikkien asiakasryhmien kohdalla. Vammaisten ja kehitysvammaisten ylläpidosta perittävien ateriamaksujen korottamista samalle tasolle muiden asiakasryhmien maksujen kanssa puoltaisi uuden 1.10.2023 voimaan säädetyin vammaispalvelulain (675/2023; HE 191/2022) lähtökohta vammaisten ja kehitysvammaisten palvelujen järjestämisestä ensisijaisesti yleislainsäädännön nojalla ja lähtökohtainen normaaliuseriaate muiden asiakasryhmien kanssa. Nykyiselle vammaisten ja kehitysvammaisten alemmalle ateriamaksuhinnoittelulle ei ole lainsäädännöstä johtuvaa perustetta. Raaka-ainehintaisten ateriamaksujen hinnoittelua ohjaa kuitenkin Korkeimman hallinto-oikeuden päätös (22.12.2014/3986, 186:2014), silloin kun vammaisen tai kehitysvammaisen asiakas osallistuu itse ateriansa valmistamiseen tai valmistaa sen itse.

Lisäksi esitetään, että liitteen mukaiset ateriapalvelumaksut perittäisiin 1.1.2024 lukien kaikilta riippumatta siitä, onko asiakas omassa palvelussa tai ostopalvelussa.

Esitys ateriamaksuiksi 1.1.2024 lukien tuodaan päätettäväksi erillisenä asiana, koska aluehallitus on 29.9.2022 § 140 päättänyt palvelusetelien yleisissä periaatteissa, että aluehallitus hyväksyy jatkossa vuosittain syyskuussa seuraavana kalenterivuonna noudatettavan palvelusetelisääntökirjan yleisen osan sekä seuraavan kalenterivuoden palvelusetelien arvot. Koska aterian hinta on ikäihmisten asumispalvelujen yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen seteleiden arvossa mukana, on ateriamaksu tuotava päätöksentekoon ennen palvelusetelin arvon hyväksyntää. Lisäksi ikäihmisten palvelujen vuosittain syksyisin järjestettävässä seuraavan kalenterivuoden kilpailutuksessa asetetaan palvelulle kattohintaa, jossa aterian hinta on myös mukana.

Asian liitteenä on esitettävät ateriamaksut vuodelle 2024 ja vastaavat vuonna 2023 voimassa olleet maksut. Vammaispalvelulain mukaisen päivätoiminnan aterioille ei ole ollut vuonna 2023 kaikkia päivän aterioita koskevaa yhteishintaa.

Päätösehdotus

Aluehallitus:

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että

1. sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista perittävät ateriapalvelumaksut 1.1.2024 lukien hyväksytään liitteen mukaisesti, ja ne lisätään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuhinnastoon 1.1.2024 lukien
2. hallintojohtaja valtuutetaan tekemään asiakasmaksuasiakirjaan mahdolliset tekniluonteiset tai vähäiset lakisääteisyydestä johtuvat korjaukset.

Päätös

Valtuutettu Anni Järvinen esitti, että asia lähetetään uudelleen valmisteluun sillä saatteella, että asiaan pyydetään lausunnot vammais- ja vanhusneuvostoilta viimeistään joulukuun aluevaltuuston kokoukseen mennessä. Valtuutettu Petteri Tahvanainen kannatti Järvisen esitystä.

Valtuutettu Eero Reijonen esitti, että kokouksessa pidetään neuvottelutauko. Puheenjohtaja keskeytti kokouksen klo 14.12. Kokousta jatkettiin klo 14.30. Puheenjohtaja totesi paikalla olevan 57 valtuutettua.

Puheenjohtaja kertoi tauon aikana selvitetyn mahdollisuudet valmistella asia uudelleen niin, että se voidaan tuoda valtuuston käsittelyyn 5.10. Lausunnon pyytäminen vanhus- ja vammaisneuvostoilta pystytään järjestämään niin, että lausunnot ovat käytettävissä 21.9. aluehallituksen kokouksessa, josta määrä tehdä esitys 5.10. aluevaltuustolle.

Puheenjohtaja kysyi, voidaanko asia palauttaa uudelleen valmisteltavaksi saatteella, että ateriapalvelumaksuista pyydetään lausunnot vanhus- ja vammaisneuvostoilta niin, että ne ovat käytettävissä aluehallituksen kokouksessa 21.9.2023, jossa hallitus tekee asiasta uudelleen esityksen aluevaltuustolle 5.10.2023 kokoukseen.

Aluevaltuusto hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan esityksen.

Kahdeksan valtuutettua käytti asiassa puheenvuoron. Toimialuejohtajat Leena Korhonen ja Eija Rieppo sekä hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen vastasivat esitettyihin kysymyksiin.